

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

1882.

Vordingborg Realskole.

**Statens pædagogiske Studiesamling
København V.**

Efterretninger

om

Vordingborg Realskole

for

Skoleaaret 1881—82.

Ved

J. C. M. Ørum.

Cand. theol., Skolens Bestyrer.

Vordingborg.

Trykt i I. O. Willerups Bogtrykkeri.

1882.

Ved Anordningen af 30te August 1881 er vort Realskolevæsen i saa betydelig Grad blevet omordnet, at jeg ikke bør undlade at meddele Hovedbestemmelserne af denne Anordning og de dertil sig knyttende ministerielle Skrivelser.

Fordringerne til alle de unge Mennesker, der i Fremtiden (fra 1883) ville underkaste sig Afgangsprøve, ere i alle Henseender de samme, kun at de, der ville være Polyteknikere, Forstmænd eller indtræde som Elever i Officerskolens næstældste Klasse skulle aflægge Prøve i tre fremmede Sprog (Engelsk, Tysk, Fransk), hvorimod de, der ville indstille sig til Prøven for Landinspektører, Dyrlæger, Landbrugs elever og Havebrugselever samt til farmaceutisk, Tandlæge- og juridisk Examen kun behøve to Sprog, nemlig Engelsk som befalet, Tysk eller Fransk efter frit Valg. Denne sidste, indskrænkede Prøve er ligeledes fyldestgørende for dem, der ville optages som Elever ved Reserveløjtnantsskolen, og for dem, der indstille sig til Skolelærereksamen, hvilke da efter Ønske kunne fritages for Prøve i Historie, Geografi, Mathematik, Naturlære og Naturhistorie. I

Virkeligheden er der altsaa endnu Forskjel paa en højere og lavere Prøve, kun er den sidste bleven betydelig udvidet.

Sammenlignet med den nu bestaaende, her ved Skolen afholdte højere Afgangsprøve ere følgende Forandringer foregaaede. Tysk Stil er bortfalden. Derimod er der kommen en Oversættelse fra Engelsk til Dansk til og en skriftlig Prøve i praktisk Regning. Fordringerne i Naturhistorie og Naturlære (navnlig i Kemii) ere indskrænkede. I Engelsk skal opgives 300 Sider (nu 200), deraf $\frac{1}{6}$ Poesi; i Tysk 250 Sider, deraf ligeledes $\frac{1}{6}$ Poesi; i Fransk 250 S. (nu 100); tilsammen 800 S mod tidligere 500. Idet der nu tillige skal gives Karakter for Orden med de skriftlige Arbejder, maa Examen i det hele taget siges at være skjærpet, ikke blot for alle Realister i Almindelighed, men ogsaa for dem, der ville underkaste sig Prøven i alle tre Sprog i Lighed med den hittil bestaaende Afgangsprøve af højere Grad. Derfor hedder det og i § 14, at Fordringerne ere beregnede paa Disciple, der have fyldt 16 Aar, skjøndt det dog ikke skal foruenes flinke Elever, der have fyldt 15 Aar, at indstille sig.

Modersmaalet og Engelsk ere blevne Hovedfag, hvori Karaktererne regnes dobbelt. Tilsammen falder der i disse Fag 6 Karakterer: 2 for mundtlig, 2 for skriftlig Dansk og 2 for Engelsk. Den, der ikke opnaar 12 Points i Modersmaalet, kan slet ikke bestaa. Oversættelsen fra Engelsk til Dansk faar ikke blot Indflydelse paa Karakteren i Engelsk, men ogsaa i dansk Stil, idet der skal tages Hensyn til Retskrivning, Interpunktion og Sproget, hvori den er gjengivet. Ogsaa

disse Bestemmelser pege i Retning af Skjærpelse. Det kommer jo imidlertid an paa, hvorledes de anvendes, og hvorledes Præstationerne bedømmes, thi navnlig hvad Modersmaalet angaar synes her ladet et temmelig frit Spillerum saavel for Lærerne som Censorerne.

Iøvrigt er (cfr. Circ. af 10de Marts 1882) for Skolernes Vedkommende (ikke for Privatisterne) Fordringerne i Sprog ved den første Examen, som afholdes efter den nye Ordning i 1883, indskrænkede til 150 Sider i Engelsk, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi, i hvilken Anledning jeg udtaler det Ønske, at vi snart maa faa en engelsk Digtsamling, endvidere til 125 Sider i Tysk, hvoraf omtrent $\frac{1}{6}$ Poesi, og til 125 Sider i Fransk (cfr. Circ. af 10de Marts 1882).

Der gives 15 Karakterer, — for dem, der tage alle 3 fremmede Sprog, 16. Til at bestaa kræves henholdsvis 45 og 48 Points, til at bestaa „med Udmærkelse“ henholdsvis $112\frac{1}{2}$ og 128 Points. Karakterberegningen er den samme som nu, altsaa: ug. 8, ug. $\div 7\frac{2}{3}$, mg. + $7\frac{1}{3}$, mg. 7, mg. $\div 6\frac{1}{3}$, g + $5\frac{2}{3}$, g. 5, g $\div 3\frac{2}{3}$, tg + $2\frac{1}{3}$, tg 1, tg. $\div \div 1\frac{2}{3}$, mdl. + $\div 4\frac{1}{3}$, mdl. $\div 7$, mdl. $\div \div 12\frac{1}{3}$, slet + $\div 17\frac{1}{2}$, slet $\div 23$.

Hovedfordelen ved den nye Ordning er naturligvis den, at Realafgangsprøverne ere blevne reducerede fra 4 til 2, at der er bragt den største Overensstemmelse mellem disse i Stand, saa Forskjellen kun drejer sig om et Sprog mere eller mindre, og endelig at der ikke længere vindes noget ved at aflægge Prøven paa et Sted fremfor et andet, ved Universitetet fremfor ved Skolerne, da Fordringerne begge Steder ere ens. Skolerne ere der

ved Anordningen forundt et Par væsentlige Begunstigelser. De kunne modtage Privatister til Prøven (§ 12) og de kunne afholde den for Seminarister foreskrevne Prøve i Sprog (§ 9). Det er to betydelige Indrømmelser, der vise en Tillid og Imødekommen, som de ikke noksom kunne paaskjønne.

Efter saaledes at have meddelt Hovedpunkterne af Anordningen af 30te August 1881 skal jeg endnu kun tilføje, at naar den i Almindelighed kun fordrer 2 Sprog opgivne og deraf Engelsk som det ene, saa maa selvfølgelig for dem, der blive staaende ved to Sprog, Tysk blive det andet; derom kan der ikke herske mindste Tvivl. Men Fransk bør ikke udstødes af Skolen. Naar Skolen har Elever, der egne sig til at modtage Undervisning heri, hvorfor skulde den saa ikke meddele dem en saadan fyldigere Undervisning, især da Fransk dog kræves for visse Livsstillinger? Desuden vil Skolen nødig opgive sin Karakter som en højere Skole, sin Forbindelse med Latinskolen som en Forberedelsesanstalt til denne. Den Realskolerne tilstaaede Ret til at afholde Tillægsprøven i Sprog for Seminarister hyder end ydermere at bibeholde Fransk. Men Undervisningen heri maa begrænses til de flittigere og flinkere Elever, til dem, som kunne have noget virkeligt Udbytte deraf. Thi for mange Disciple ere tre Sprog for meget, meget mere end de kunne overkomme, snarere til Skade end til Gavn, hvorfor Skolen ogsaa siden 1877 har ladet Forældrene bestemme, om deres Børn skulde lære Fransk eller ej. Og da nu derhos for Fremtiden Undervisningen i Fransk

noget maa indskrænkes i Timeantal af Hensyn til de andre Fag, og det altsaa gjælder om at faa Elever, der kunne skride rask fremad, saa følger deraf, at det ganske eller dog fortrinsvis maa overlades til Skolen at bestemme, hvem der kan og bør deltage i Undervisningen i dette Fag, hvem den kan bruge og hvem ikke. Idet vi altsaa ikke udelukke Fransk af Skolen, saa beholde vi det dog kun som et extraordinært Sprog, som et Sprog for de udvalgte, og ingen kan bedre skjønne, hvem disse ere, end Skolen selv. Skolen maa altsaa, hvad Fransk angaar, forbeholde sig frie Hænder.

Anordningen af 30te August har fremkaldt en Række ministerielle Skrivelser og Cirkulærer, hvoraf fremhæves en af 14de Septbr., saaledes lydende:

„I behagelig Skrivelse af 2den dennes har Hr Bestyreren forespurgt om de i Anordn. af 30te August angaaende den almindelige Forberedelsesexamen opstillede Fordringer ikke ogsaa gjælde for vordende Officerer, saavel af Land- som Søetaten, og for dem, der ville ansættes som Embedsmænd i Post-, Telegraf- og Jernbanevæsenet, og i saa Fald, for hvilke af disse Bestemmelserne i Anordningens § 2, og for hvilke Bestemmelserne i § 3 gjælde.

Foranlediget heraf skulde Ministeriet tjenstligst tilbagemelde, at der i ovenstaaende Henseende i Lovgivningen ikke haves andre Bestemmelser end Loven af 25de Juli 1880 § 13 og den sig dertil sluttende Forskrift i Anordn. af 5te Marts 1881 § 18, hvorefter som Elever i Officersskolens næstældste Klasse kunne optages Befalingsmænd og Menige, der have bestaaet enten Afgangsprøven fra Skolens yngste Klasse eller almindelig Forberedelsesexamen af

højere Grad eller de hermed lige stillede Prøver, og Forskriften i Anordn. af 18de Februar 1881 § 1, hvorefter som Elever ved Reserveløjtnantsskolen antages Skippere og Styrmand, der enten have bestaaet Afgangsexamen ved en Realskole, som svarer til almindelig Forberedelsesexamen af lavere Grad eller o. s. v., medens der hidtil ikke kjendes nogen almindelig Bestemmelse om, at Adgangen til Ansættelse i visse Stillinger under Post-, Telegraf- og Jernbanevæsenet skulde være betinget af almindelig Forberedelsesexamen. Ligesom den ved Anordn. af 30te August 1881 indrettede nye almindelige Forberedelsesexamen, selv i dens mindre Omfang, selvfølgelig giver den i Anordn. af 18de Februar 1881 § 1 ommeldte Adgang til Optagelse som Elev ved Reserveløjtnantsskolen, saaledes tør det ogsaa betragtes som utvivlsomt, at Adgangen til Officersskolens næstældste Klasse i Henhold til Anordn. af 5te Marts 1881 § 28 staar aaben for dem, der underkaste sig den nye almindelige Forberedelsesexamen med 3 fremmede Sprog under samme Vilkaar som hidtil for dem, der have bestaaet almindelig Forberedelsesexamen af højere Grad “

Hertil skal jeg tillade mig at bemærke, at om end Lovgivningen ikke indeholder Bestemmelser, betræffende dem, der ville være Embedsmænd i Post-, Telegraf- og Jernbanevæsenet, saa skal det dog være Praxis, at Antagelsen i visse af disse Stillinger er knyttet til det Vilkaar, at vedkommende har taget en Afgangsprøve, og i saa Fald var det ønskeligt, at saadanne Bestemmelser bleve anordningsmæssigt foreskrevne. Dertil tenderede Forespørgselen.

Af en Skrivelse af 6te Decbr. f. A. fremhæves :

„Beskaffenheden af Undervisningen i Modersmaalet maa væsentlig afhænge af Lærernes individuelle Forudsætninger og Takt. Hvad særlig den grammatikalske Side angaar, vil det samme Mål

kunne naaes ad forskjellige Veje; en Lærer vil maaske f. Ex. foretrække at benytte en mindre Lærebog og ved Siden deraf at give adskillige Punkter mundtlig, en anden vil foretrække en udførligere Bog og saa fremdeles. Det antages derfor at være tjenligst for Undervisningen, at Læreren har frie Hænder i Valget af Læremidler, og det er kun som Exempler paa Lærebøger, der i det hele i Omfang og Fremstillingsmaade maa anses for passende, at man blandt de utallige eksisterende Sproglærer af højst forskjellig Værd nævner Bojesens, Bondesens, Dorphs og Schneekloths Bøger.

Da det er Ministeriet bekjendt, at der paa nogle Steder hersker uklare Forestillinger om, hvilke Fordringer der ved Proven i Modersmaalet under den mundtlige Samtale om Indholdet af det, der opgives læst, kunne stilles til Examinanden, skal man ikke undlade tillige at tilføje, at Anordningens Ord kræve hverken Kundskab til vedkommende Forfatters Arbejder i Almindelighed eller til hans Betydning i Literaturen, saa lidt som der forlanges nogen Fremsigelse af udenad lærte Stykker; kun for Indholdet af de for Examinandens Alder og Standpunkt passende læste Skrifter skal der gjøres Rede. Har nogen lært et Digt eller Brudstykker af det læste udenad, saa kan det kun være ham til Lettelse ved en Udtalelse om Indholdet; men ogsaa uden dette maa en forstandig Læsning og mulig oftere Gjenlæsning føre til en for Indholdets Gjengivelse i det hele eller Enkeltheder tilstrækkelig Forstaaelse. Det maa saaledes kunne fordres af den, der har opgivet et dramatisk Værk som læst, at han kjender dets Hovedpersoner, har en Forestilling om deres deri skildrede Karakterer, kan gjøre Rede for deres Færd, Handlinger og Skjæbne, kort sagt fremstille Hovedtrækkene i hele Stykkets Gang. Naturligvis kommer det en Examinand til Gode, at han af Naturen besidder eller ved Flid har erhvervet sig Lethed i at udtrykke sin Tanke mundtlig, men paa den anden Side bør en ubehjælpssom Fremstilling

ikke virke synderlig nedsættende paa Examinandens Karakter, naar han lægger en rigtig Forstaaelse af Indholdet for Dagen.“

Af en Skrivelse af 30te Septbr. hidsættes:

„I tysk Grammatik maa det vigtigste (af Syntax) kjendes, dog, da Stilen er bortfaldet, ikke saa meget som forhen; Kapers Udgave af Hjorts Grammatik antages at indeholde det mest knebne Minimum, medens Simonsens Grammatik indeholder mere end nødvendigt. Den franske Syntax vil der neppe blive Lejlighed til at gaa meget ind paa, saa meget mere som en fuldstændig Indøvelse af Formlæren her er meget vigtig; men der gives ved Læsningen ikke ringe Lejlighed til at gaa ind paa de mest fremtrædende Ejendommeligheder.“

(Engelsk Grammatik synes der altsaa ikke at lægges videre Vægt paa.)

Endelig skal bemærkes, at et Cirkulære af 10de Novbr. indeholder en Fortegnelse over fysiske Apparater, anslaaede til et Beløb af 956 Kr., som enhver autoriseret Realskole skal være forsynet med. Skolen sættes derved i en Udgift af mellem 4—500 Kr., men jeg haaber, at den enten ved Statens eller Amtsraadets Hjælp vil overkomme den*).

Da ingen Realskole, der hidtil har afholdt Afgangsexamen af lavere Grad, før 1883 faar Lov til Afholdelse af den nye Forberedelsesexamen, og vel neppe alle faa denne Tilladelse, er der Sandsynlighed for, at der i de nærmeste Aar ville melde sig e del Privatister her ved

*) Dette Haab er gaaet i Opfyldelse, idet Ministeriet har tilstaaet Skolen 423 Kr. 55 Øre til Supplering af dens fysiske Samling.

Skolen; muligvis ville ogsaa nogle lade sig indmelde med Begyudelsen af det nye Skoleaar for at nyde godt af de Skolerne for næste Aar tilstaaede Fordele.

Anordn. af 30te August 1881 er udvidet til at gjælde ogsaa for Kvinder ved en ny Anordning af 12te Maj 1882, saaledes lydende:

1. Det tillades Kvinder, der have fyldt det 17de Aar, at underkaste sig den ved Anordn. af 30te August 1881 indrettede almindelige Forberedelsesexamen, saaledes at de paa Grundlag heraf kunne indstille sig til samtlige i Anordningens § 2 og 3 nævnte Fagprøver, dog at de ikke derved erhverve Adkomst til offentlig Ansættelse i noget Embede, til hvilket Adgangen er betinget af juridisk Examen, eller Adgang til at erholde Beskikkelse som Sagførere eller Autorisation som Fuldmægtige hos Retsbetjente eller Sagførere.

2. Istedetfor § 9 og 10 i bemeldte Anordning træde for Kvindens Vedkommende følgende Bestemmelser: a) Den Kvinde, der bestaar Skolelærerindeexamen med Hovedkarakteren „meget duelig“, kan derefter ved at bestaa en Tillægsprøve i Arithmetik (uden praktisk Regning), Geometri og Naturlære samt Engelsk og et af de to Sprog, Fransk eller Tysk, efter eget Valg, med en samlet Karakterværdi af mindst 18 Points erhverve sig de Rettigheder, som almindelig Forberedelsesexamen giver, og kan denne Tillægsprøve aflægges enten for den i Anordningens § 13 nævnte Examenkommission for Privatister eller ved en af de Skoler, der have faaet Ret til at afholde almindelig Forberedelsesexamen. b) Den Kvinde, der har bestaaet almindelig Forberedelsesexamen, bliver, naar hun inden 3 Aar derefter indstiller sig til Skolelærerindeexamen at fritage for Prøve i Historie, Geografi og Naturhistorie, forsaavidt hun ønsker saadant, og ville i saa Fald de

hende ved førstnævnte Examen meddelte Karakterer i nævnte Lærefag være at optage i hendes Examensvidnesbyrd for Skolelærerindeexamen og med Hensyn til Beregningen af Hovedkarakteren ved denne at tage i Betragtning efter deres Værdi ifølge Reglerne for samme.

Afgangsprøven 1881

afholdtes: den **skriftlige** den 15de og 16de Juni, den **mundtlige** fra den 23de til 25de Juni. Foruden Lærerne deltog af Examenskommissionen Hr. Professor E. Holm (Dansk, Tysk, Fransk, Historie) og desuden Hr. Distriktslæge Gundel (Naturhistorie, Engelsk), Hr. Kaptajn, Stationsforvalter Harttung (Mathematik, Naturkære) samt Hr. Pastor Hansen (Geografi).

Opgaverne ved den skriftlige Prøve vare:

Udarbejdelse i Modersmaalet: Skildring af Italiens naturlige Beskaffenhed og Produkter.

Tysk Stil: Da Alexander var vendt tilbage fra Indien, sendte han Veteranerne, efter at have udmærket dem ved rige Gaver, under Craterus's Anførsel til Mæcedonien; selv blev han i Mesopotamien, da han vilde gjøre Babylon til sin Hovedstad. Medens han her ordnede det store Riges Sager, faldt han i en svær Sygdom. Da dette blev bekjendt, begave Soldaterne sig til den kongelige Borg og bade om Tilladelse til at se Kongen. Tilladelsen blev givet dem, og alle kyssede de, den ene efter den anden, den døende Konges højre Haand. Ikke

længe efter døde Kongen. Nogle have troet, at han er bleven dræbt ved Gift, andre have paastaaet (behaupen), at Fraadseri (Schwelgerei) har været Aarsagen til hans Død; men de fleste Historiegranskere (Geschichtsforscher) mene, at han er død, fordi hans Legeme er blevet svækket ved uhyre Anstrengelser. Ikke blot Kongens Venner begræd (beweinen) hans Død, men mange Macedonere og Persere ilede til (herbei eilen) og opfyldte Byen med Jammerskrig (Jammergeschrei). Hans Legeme blev af Ptolemæus bragt til Memphis og nogle Aar senere til Alexandria, en stor Stad, som Alexander selv havde anlagt

Arithmetik. 1. Et Laan paa 2000 Kr. skal betales med Renter og Renters Renter til 5 pro cent aarlig om 10 Aar. Men efter de første 5 Aars Forløb afdrages 2000 Kr., hvor meget er der da at betale, naar de 10 Aar ere gaade?

2. Af Ligningen

$$\frac{6y^{3/4} - 8b^{2/4}}{y^{3/4} + 2b^{3/4}} - \frac{y^{3/4} + 4b^{3/4}}{y^{3/4} - 2b^{3/4}} = 2 \text{ findes } y.$$

3. Udtrykket

$$y = \frac{1}{x-2} \left(\frac{3x^2 - 5x + 2}{4(x-1)} - \frac{x^2 - x + 1}{x+1} \right)$$

bringes paa den simpleste Form og Værdien af y angives for $x = 1$ og $x = 2$.

Geometri. 1. Bevis følgende Sætning: Naar der fra en Tangents Berøringspunkt O med en Cirkel udgaar 2 rette Linier, som skjære Cirklen i A og B og derefter skjære en med Tangenten parallel Linie i a og

b, saa er $\triangle AOB \sim bOa$. — Proportionerne imellem Siderne angives.

2. Et givet Parallelogram ABCD skal forandres til et ligesaa stort, som skal indeholde Diagonalen AC, men det nye Parallelograms Vinkler lige overfor Diagonalen skulle være saa store som en given Vinkel. Hvorledes tjener Konstruktionen til at bestemme en Grænse for den givne Vinkels Størrelse?

3. Fra et vilkaarlige Punkt i en Cirkelperiferi slaaes en Bue med Korden til 120° som Radius. Derved deles Cirkelens Areal i to ulige store Dele; bestem den største Dels Forhold til den mindste med 4 rigtige Decimaler.

Udfaldet af Examen var dette :

	Dansk, skriftl.	Tysk, mundtl. & skriftl.	Fransk.	Engelsk	Historie	Geografi.	Naturhistorie,	Naturalære.	Arithmetik, skriftl. & mundtl.	Geometri, skriftl. & mundtl.	Points.
N. F. V. Hansen.	g. +	g. +	g. +	g. +	g. +	g.	mg. ÷	mg. ÷	ug.	mg.	66 ² / ₃ .
H. C. V. J. Høgrebe.	g.	g. ÷	g. +	mg.	mg.	lg. +	mg. ÷	mg.	ug. ÷	mg. ÷	65.
C. F. C. Jensen.	mg.	mg. +	ug. ÷	ug. ÷	g. ÷	g.	mg. ÷	mg. +	mg.	mg.	73 ² / ₃ .

Skolens Virksomhed i Skoleaaret 1881—82.

Forberedelsesklassen. Dansk: Matzens Læsebog 1ste D til S. 190; nogle i ABC. — Religion: Balslevs Bibelhist. til Kong Saul. — Historie: til Valdemar Sejrs Død. — Geografi: Verdensdelene, Verdenshavene, Europas Lande og, mere specielt, Danmark. — I Regning ere de fire Regningsarter gennemgaaede med de vidst komne.

Første Klasse. I Dansk er læst Matzens 2den D. og 8 Digte lærte udenad. Afd. A og nogle af B have skrevet efter Diktat, Resten efter Bog. — Religion: det nye Testi efter Balslev; Buddene og Troesartiklerne med Forklaring efter Luthers Katekismus; Ps. 19, 74, 141, 162, 130, 358, 285. — Historie: til Reformationen efter Blochs lille Lærebog. — Geografi: Havenes og Landenes Fordeling, Danmark, Norge og Sverrig efter Erslev Nr. 4. — Naturhistorie (1ste A): Pattedyrene efter Lütken. — Tysk (1ste A): S 1—30 efter Kapers og Simonsens Læsebog. — Regning (1ste A): Efter Chr. Hansen I & II Reguladetri med hele Tal, nogle Brøk indtil Multiplikation; 1ste B: de fire Species med hele Tal; enkelte kun Addition.

Anden Klasse. Dansk: Matzen III; i Grammatik indøvet Ordklasserne og deres Bøjning samt Sætningslæren; lært udenad Hvitfeldt, Glæde over Danmark, Matrosen og Vift stolt paa Kodans Bølge; 70 Stile. — Tysk: Kapers Læsebog S. 31—57; Deklination af

Subst. og Konjug. af regelr. Verber og Hjælpeverberne; Rungs Materialier St. 1—5. — Engelsk: Listovs Ledetraad I. St. 1—70; 34 Stile. — Religion: Det nye Testamente indtil Apostlene; Troen og Fadervor efter Balslevs Katekismus; Ps. 74, 76, 222, 251, 277, 162, 143, 57, 87, 358, 516. — Historie: Blochs mindre S. 1—86. — Geografi: Erslev Nr. 4 Holland —Asien. — Naturhistorie: Fugle, Krybdyr og Padder efter Lütken Nr. 2. — Regning: Efter Bokkenheuser Addition og Subtraktion i Brøk; nogle Multiplikation og Division i Brøk. — Tegning efter Helstedes og Janniches Tegnehefter Nr. 2 og 3.

Tredie Klasse. Dansk: Matzen III. til Op-læsning og Analyse; lært: Niels Ebbesen, Hvitfeldt, Danebrog, Nordens Enhed og Gjenfødselse, Zinklar, Hans Tausen, Glæde over Danmark; c. 70 Stile, dels Gjenfortælling, dels Diktat — Tysk: Kapers Læsebog S. 59—102; det vigtigste af Simonsens Formlære; Rungs Materialier St. 25—28, 30—40, 46; 10 Stile. — Fransk: Ploetz's syllabaire til sammenhængende Læsestykker; c. 40 Stykker skrevne i Stil. — Engelsk: Listovs Ledetraad I. St. 50—165; 37 Stile. — Religion: Efter Assens mindre Bibelhistorie det nye Testamente (undtagen Bjergprædiken). — Historie: Blochs mindre, Oldtid og Middelalder. — Geografi: Amerika og Australien, de øvrige Verdensdele repeterede. — Naturhistorie: Lütken II. Padder, Fisk, Leddyr og Bløddyr. — Regning: Bokkenheusers Regnebog, Multiplikation og Division samt Reguladetri i Brøk. — Tegning: Helstedes og Janniches 3die og 4de H.

Fjerde Klasse. Dansk: Flors Læsebog, Oplæsning og Analyse; lært: Da jeg var lille, I en tung Stund, Thors Rejse til Jothunheim, Maalet, Niels Ebbesen; 40 Stile, efter Opgaver eller Diktat. — Tysk: Hjorts Læsebog S. 1—4, 13—20, 64—112, 159—162; Rungs Materialier St. 51—69; Simonsens Formlære; 20 Stile. — Engelsk: Listovs Ledetraad II., St. 49—101; Marryats the children, S. 125—152; 34 Stile. — Fransk: Abrahams og Arlauds Læsebog, S. 1—35, 101—138; Sicks Grammatik, Pronomen og de uregelr. Verber. — Religion: Assens mindre Bibelhistorie, S. 61—ud; hele Balslevs Katekismus. — Historie: Blochs større Lærebog, Oldtiden. — Geografi: Erslev Nr. 2, forfra til Frankrig. — Naturhistorie: Mennesket, Pattedyr, Fugle, Krybdyr, Padder; Strøms Botanik, Formlære, Tokimbladede. — Naturlære: Lorenz, mekanisk Fysik, Lyd, Lys, Varme til § 59. — Arithmetik: De fire Regningsarter, Brøk, Proportion, Potensopløftning. — Geometri: Smiths Lærebog, til Arealer. — Regning: De sidste Afsnit af Bokkenheuser; 100 skriftlige Opgaver. — Tegning: 3die—5te Hefte af Helsted og Janniche.

Femte Klasse B. Dansk: Flors Læsebog, til Oplæsning, Analyse og Gjenfortælling; lært: Kong Volmer, Holberg, Camoens i Ørkenen og Citharspilleren; 40 Stile. — Tysk: Hjort, S. 64—122; Rungs Mater., Præpositionerne; Simonsens Formlære, af Syntax Kasuslæren; 25 Stile. — Engelsk: Marryats the children, S. 167—273; Listovs Ledetraad II., St. 87—ud; 25 Stile. — Fransk: Arlaud, S. 48—130; uregelr. Verber,

Hunkjøns- og Flertalsdannelse. — Religion: Det nye Testamente, efter Assens. — Historie: Bloch, Middelalderen og den nyere Tid til Christian den 5te. — Geografi: Europa. — Naturhistorie: Høusefugle —ud. — Naturlære: Lys, Varme, Magnetisme, Elektricitet; 40 Sider af Jørgensens Kemi. — Arithmetik: Potens, Rod, Decimalbrøk, Ligninger. — Geometri: Arealer—regulære Polygoner; 150 skriftlige Opgaver. — Regning: Bokkenheuser, Blandede Opgaver; Jul. Petersen, Geometriske Opgaver 1—200; Bergs matematiske Opgaver, ca. 100 Stykker. — Geometrisk Tegning: Konstruktioner sluttende sig til den geometriske Undervisning. — Skrivning: Indøvelse af gothisk Skrift.

Femte Klasse A. Dansk: Gjennemgaaet Folkeviserne, Holberg, Evald og Wessel; skrevet ca. 30 Stile. — Tysk: Hjort, S. 146—173, 183—194; endel Digte efter Kellers Mustersammling; Simonsens Syntax og Formlære; Oversættelse fra Dansk til Tysk efter Lorenzens Stiløvelser; 45 Stile. — Engelsk: the children, S. 240—336; Listovs Læsestykker Nr. 1; Morris reading-book, S. 7—41, 136—194; 20 Stile. — Fransk: Borrings etudes litteraires, S. 62—83, 172—187, 397—402, 300—341; Ingerslevs Grammatik. — I de andre Fag ere de forordnede Pensa gennemgaaede og repeterede.

Fagene

have havt følgende Timeantal:

	V A.	V B	IV.	III.	II.	I.	Fbkl.	Tils.	
Dansk	1	2	1	3	4	5	7	9	32.
Tysk	3	"	3	3	3	3	3	"	18.
Fransk	3	"	3	3	3	"	"	"	12.
Engelsk	3	"	3	3	2	2	"	"	13.
Religion	"	1	"	2	3	3	3	2	14.
Historie	3	"	3	2	3	3	2	2	18.
Geografi	1	1	1	2	2	2	2	2	13.
Naturhistorie	"	2	"	2	2	2	2	"	10.
Naturlære	3	"	2	3	"	"	"	"	8.
Mathematik	5	"	5	4	"	"	"	"	14.
Regning	1	1	1	2	4	4	4	5	22.
Skrivning	"	"	1	1	2	4	4	5	9.
Tegning	"	2	"	2	2	2	2	"	8.
Sang	"	2	"	2	2	2	2	"	3.
Gymnastik	"	2	"	2	2	2	2	2	6.
	36	36	36	34	34	33	27	200.	

Ved i de sidste 4 Fag at forene 2 Klasser ad Gangen er det nominelle Timeantal 223 reduceret til 200. I Sang ere Eleverne delte i 2 Hold med en Fællestime, i Gymnastik i 3 Hold.

Imellem Lærerpænsalet ere for Tiden Fagene saaledes fordelt:

Bestyreren: Dansk og Religion i 4de og 5te, Tysk i 3die—5te, Engelsk i 5te Kl.; — 29 Timer.

Hr. Kandidat Pedersen: Fransk i 3die—5te, Dansk i 2den—3die, Tysk i 2den, Skrivning 1ste, 3die og 5te, Sang i alle Klasser; — 32 Timer.

Hr. Seminarist med udvidet Examen Matthiessen: Matematik, Regning, Naturlære, Naturhistorie og geometrisk Tegning i 4de og 5te Kl.; — 33 Timer.

Hr. Cand. theol. Benzon: Historie i 2den—5te, Geografi i 3die—5te, Religion i 1ste—3die, Tysk i 1ste Kl. A; — 33 Timer.

Hr. Seminarist Jeppesen: Regning i 1ste—3die, Tegning i 2den—5te, Skrivning i Fbkl, 2den og 4de, Engelsk i 2den—4de Kl.; — 34 Timer.

Frøken Wesche: Alle Fag, undtagen Skrivning, i Fbkl., Dansk, Historie, Geografi og Tegning i 1ste Kl.; — 33 Timer.

Hr. Toldassistent, Lieutenant Uhl: Gymnastik — 6 Timer.

Hr. Seminarist Rasmussen blev ved Nytaarstid ansat som Lærer i Aarhus, hvorfor hans Timer maatte besørge ved Vikarer. Hans Plads blev, foreløbig paa et Aar, overdraget examineret Lærerinde, Frøken Wesche, der tiltraadte sin Stilling 1ste Marts. Som en Følge af dette Lærerskifte er der foretaget nogen Ombytning med Fagene, navnlig saaledes, at Hr. Benzon har overtaget Religion i de tre nederste Klasser mod at afgive Historie og Geografi i 1ste Klasse.

Med 1ste Marts frasagde Hr. Arrestforvarer Tapdrup sig Gymnastikundervisningen, som nu ledes af Hr. Lieutenant Uhl.

Elevernes Antal o. s. v.

Skolen tæller nu (1ste Juni) 103 Elever: 22 i 5te, 14 i 4de, 10 i 3die, 19 i 2den, 25 i 1ste, 13 i Fbkl. I Aarets Løb er der indmeldt 16 og udmeldt 16, 3 efter endt Afgangsprøve, 2 for at gaa over i Latinskolen, 2 formedelst Forældrenes Fraflyttels, 9 for som konfirmerede at gaa over i forskellige Livsstillinger.

Af Eleverne ere 31 fra fremmede Skoledistrikter. Efter Forældrenes Stilling ville de blive at klassificere saaledes :

Haandværksstanden	31,
Agerbrugere	21,
Kjøbmandsstanden	15,
Embedsstanden	15,
Sømandsstanden	7,
Bestillingsmænd	14.

Fri Skolegang have havt: F. Andersen og O. Schlichting af 5te, A. Hansen, C. Olsen og E. Hoffensetz af 4de, A. Wriedt af 3die Kl.

For halv Betaling have gaet: F. Moe af 5te, E. Thomsen af 4de, H. Weiergang, I. Eilertsen og V. Thomsen af 2den Kl.

Skolehjælp af Vallo Stifts Midler, med 50 Kr. til hver, have nydt: Fr. Andersen, P. Jørgensen, I. Ankensen og V. Thamsen, af 5te Kl.

Det Falckske Legat oppebæres af R. Jensen af 4de Kl.

Det Schou-Bechmannske Legat er tilstaaet: F. Andersen og P. Jørgensen af 5te Kl.

Renterne af Skolens Jubilæumslegat tilfalde i Aar: G. Rasmussen af 3die og C. Jensen af 1ste Kl, den sidste som Flidsbelønning; — hver af dem faar 15 Kr.

Skolens Samlinger.

Den **naturhistoriske** er forøget med: Hermelin i Overgangsdragt (Apotheker Götzsche), gul Muldvarp, Bogfinke, udstoppede af Hr. Matthiessen. Kranier af Menneske (Elev Siebert), Grævling (Eleverne Langhoff og Theisen), Odder (Læge Lakjer), Underkæbe af Vildorne (Kjøbmand Krestensen), Skelet af Hønehøg (Elev Fr. Krestensen). En Naalefisk, 2 Eremitkrebs (Læge Lakjer), Halefinnen af en Delfin, en Samling (22 Stykker) vestindiske Fisk (Sømand V. Gundel), grønbroget Tudse (Elev C. Andersen), Stenbider (S. Rasmussen). En Piskeslange, Flyvefisk, Brystfinne af samme, en Samling (11 Stykker) Fisk, Benplade af en Stør, 2 Havkalveæg, 2 Rokkeæg, 2 Blæksprutter, 1 Slangestjerne, Andeskjæl, 4 Isopoder, 2 Scorpioner, en Samling Konkylies, dels fra Vesterhavet, dels tropiske.

Anskaffet er Dybdals zoologiske Vægtavler, 64 Plancher.

Bibliotheket er blevet forøget med: Historisk Arkiv, Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben, Tidsskrift for Fysik og Kemi; S. Møller: Kortfattet dansk Literaturhistorie; Ch. Kingsley: Yeast, Leipzig, 1851; choice poems & lyrics, London; A. Boyesen: Engelske Digte til Skolebrug, 1882.

Skolens Regnskab for 1881.

Indtægt.

1. Degnetrave, 26 $\frac{1}{4}$ Tdr. Byg à 12 Kr. 87 Øre	337 Kr. 84 Ø.
2. Afgift af Stipendiefondens Jord- lod	32 — 18 —
3. Leje af Skolens Jordlodder	103 — „ —
4. Renter af udestaaende Kapitaler	1,118 — 10 —
5. Skole- og Indtegningspenge ÷ 366 Kr. 56 Øre (Fripladser)	4,666 — 90 —
6. Indskrivningspenge ved Afgangs- prøven	16 — „ —
7. Kommunens faste Tilskud	1,800 — „ —
8. Underskud*)	1,994 — 52 —
	10,068 Kr. 54 Ø.

*) Til Dækning heraf har Sorø Akademi bidraget 1800 Kr., saa det virkelige Underskud bliver 194 Kr. 52 Øre.

Udgift.

1.	Lærernes Løn	9,043	Kr.	33	Ø.
2.	Undervisningsrekvisiter	84	—	35	—
3.	Rengjøring	93	—	13	—
4.	Bogtrykkerarbejde	55	—	„	—
5.	Brændsel	337	—	37	—
6.	Skatter og Afgifter	91	—	94	—
7.	Assurance	7	—	54	—
8.	Regnskabsføring	60	—	35	—
9.	Bygninger og Inventarium . . .	279	—	53	—
10.	Andre Udgifter	16	—	„	—
		<hr/>			
		10,068	Kr.	54	Ø.

Lærebøgerne for næste Skoleaar.

Forberedelsesklassen. Holbechs og Matzens ABC og Læsebog, Hansens Regnebog, Balslevs Bibelhistorie.

Første Klasse. Matzens Læsebog II., Simonsons og Kapers tyske Læsebog for Begynderne, Blochs mindre Lærebog i Historie, Erslevs Geografi Nr. 4, Lützens Begyndelsesgrunde af Naturhistorien Nr. 2, Balslevs Bibelhistorie, Luthers lille Katekismus, Hansens Regnebog, 1ste D., Janniches Tegnehefte.

Anden Klasse. Matzens Læsebog III., Simonsons og Kapers tyske Læsebog, Jürs og Rungs Materia-

lier, Simonsens Formlære, Blochs mindre Historie, Erslevs Geografi Nr. 4, Lützens Naturhistorie Nr. 2, Listovs engelske Ledetraad Nr. 1, Balslevs Bibelhistorie og Katekismus, Hansens Regnebog Nr. 2 og Hovedregningsbog Nr. 1, Janniches Tegnehefte.

Tredie Klasse som anden, men i Religion Assens mindre Bibelhistorie.

Fjerde Klasse. Flors danske Haandbog, Hjorts tyske Læsebog, Jürs Materialier, Simonsens Formlære, Arlauds og Abrahams' franske Læsebog, Listovs Ledetraad Nr. 2, the children of the new forest, Blochs Historie for Realklasser, Erslevs Geografi Nr. 2, Assens mindre Bibelhistorie, Balslevs Katekismus, Lützens Naturhistorie Nr. 2, Strøms Botanik, Lorenz' Naturlære, Stens elementære Arithmetik og Geometri.

Femte Klasse som fjerde, men tillige Simonssens Syntax og Tillæg til Lorenz' Naturlære. Her bruges Smiths Arithmetik og Geometri.

Sjette Klasse som femte, men tillige Kellers Mustersammling deutscher Gedichte, Borrings Etudes litteraires, A. Boysens engelske Digte og Listovs Læsestykker Nr. 1, Lalandes Logarithmetabeller.

Desuden maa Eleverne være forsynede med et Atlas og Ørums Lovsange samt i 4de og 5te Klasse med et Tegnebestik.

Rettelse og Tillæg.

Side 5 staar: Fordringerne i Sprog ved den første Examen ere indskrænkede til 150 Sider i Engelsk o. s. v. Her maa „første“ falde bort, idet Circ. af 10de Marts 1882 er saaledes at forstaa, at der vel i Skolen skal være læst 800 Sider i de tre Sprog, men kun examineres i 450 Sider ved Afgangsprøven. Naar denne Bestemmelse kun gjælder Skolernes Elever, og ikke Privatister, saa maa derved være tilsigtet, saavidt muligt, at tilintetgjøre al privat Forberedelse og nøde Ungdommen til en regelmæssig Skolegang, derigjennem altsaa hjælpe Skolerne til, at de kunne beholde deres Elever fuldt ud.

Ved Kommunikation af 3die Juni fra Amtmanden for Præstø Amt, Hr. Kammerherre Brun, er der af Amdsraadet tilstaaet Skolen 200 Kr. til Komplettering af dens fysiske Samling. Idet jeg frembærer min bedste Tak for denne Gave, tilføjer jeg, at naar jeg ikke giver Afkald paa den, efterat have modtaget Tilsagn fra Ministeriet om 423 Kr. i samme Øjemed (se S. 10, Anm.), saa er Grunden selvfølgelig den, at Skolen ogsaa har Brug for de 200 Kr., dels til Skabe, dels til Omdannelse og Reparation af ældre Apparater, hvilket ikke var taget med i Beregning ved Indgivelsen af Andragendet til Ministeriet. Andragendet havde indskrænket sig til det allernødtørftigste.

Examensskema.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Torsdag den 15de Juni:

Kl. 8—12 Dansk Stil; Kl. 4—8 Arithmetisk Udarbejdelse.

Fredag den 16de Juni:

Kl. 8—12 Tysk Stil; Kl. 4—8 Geometrisk Udarbejdelse.

Den mundtlige Afgangsprøve.

Torsdag den 22de Juni:

Kl. 8	B, Arithmetik og Geometri,	Kl. 3	B, Historie,
— 1	A, Naturlære og Fransk,	— 5	A, Tysk.

Fredag den 23de Juni:

Kl. 8	A, Arithmetik og Geometri,	Kl. 1	A, Historie,
— „	B, Fransk,	— „	B, Naturhistorie,
		Kl. 5	B, Tysk.

Lørdag den 24de Juni:

Kl. 8	A, Engelsk,	Kl. 1	B, Engelsk,
— 10	A, Geografi,	— „	A, Naturhistorie,
— „	B, Naturlære,	— 3	B, Geografi.

Til Prøven indstille sig følgende 11 Elever:

1. Frederik Ferdinand Andersen, født 21de Oktbr. 1866, Søn af Tømmersvend Andersen.
2. Peder Jørgensen, f. 14de Septbr. 1864, Søn af Husmand Jørgensen.
3. Frederik Vilhelm Bruun, f. 10de Juli 1867, Søn af Kjøbmand Bruun.
4. Jens Ankensen, f. 30te Jan. 1866, Søn af Gaardejer Ankensen.
5. Aage Peter Gundel, f. 20de Maj 1866, Søn af Distriktslæge Gundel.

6. Nikolai Andersen, f. 15de Juni 1866, Søn af Amsfuldmægtig Andersen.
7. Ove Frederik Ludvig Johan Schlichting, f. 29de Oktbr. 1866, Søn af Politibetjent Schlichting.
8. Carl Christian Edvard Hee, f. 20de August 1865, Søn af Kjøbmand Hee.
9. Victor Christian Hofman-Schmidt, f. 3die Maj 1864, Søn afdøde Proprietair Schmidt.
10. Hans Rasmus Hansen, f. 4de Maj 1866, Søn af Gaardejer Hansen.
11. Carl Jacob William Perch Nielsen, f. 14de April 1867, Søn af Forpagter Nielsen paa Bækkeskov.

Skolens Aarsprøve.

Mandag den 10de Juli:

Kl. 8	Historie	5 Kl.	B.	Kl. 3	Fransk	5 Kl.	P.
	Dansk	4	Ø.		Naturhistorie	4	M.
	Tysk	2	— P.		Engelsk	3	— J.
— 10	Tysk	3	— Ø.	— 5	Mathematik	5	— M.
	Tysk	1	— A B.		Geografi	4	— B.
	Engelsk	2	— J.		Hist. & Geogr.	1	— A W.
— 1	Dansk	Fbkl.	W.				

Tirsdag den 11te Juli:

Kl. 8	Tysk	5 Kl.	Ø.	Kl. 3	Religion	4 Kl.	Ø.
	Fransk	4	— P.		Naturhistorie	3	— J.
	Naturhistorie	1	— A J.		Religion	2	— B.
— 10	Naturhistorie	5	— M.	— 5	Geografi	5	— B.
	Fransk	3	— P.		Naturlære	4	— M.
	Historie	2	— B.		Hist. & Geogr.	1	— B W.
— 1	Hist. & Geogr.	Fbkl.	W.				

Torsdag den 13de Juli:

Kl. 8	Dansk	5 Kl. Ø	Kl. 3	Mathematik	4 Kl. M.
	Historie	4 — B.		Dansk	3 — P.
	Dansk	2 — P		Religion	1 — B.
— 10	Religion	3 — B.	— 5	Naturlære	5 — M.
	Regning	1 — B J.		Tysk	4 — Ø.
	Regning	Fbkl W.		Geografi	2 — B.

Fredag den 14de Juli:

Kl. 8	Engelsk	5 Kl. Ø	Kl. 10	Hist. & Geogr.	3 Kl. B.
	Engelsk	4 — J		Naturhistorie	2 — J
	Religion	Fbkl. W		Dansk	1 — W.

Fredag den 14de Juli Kl. 2 og 3 afholdes Prøve i Gymnastik og Sang, hvorefter Udfaldet af Examen og Opflytningen meddeles.

Til at overvære Prøverne indbydes herved Forældrene og hvem der ellers maatte interessere sig for Skolen.

Tirsdag den 15de August begynder det nye Skoleaar.

1882.